

Bosna i Hercegovina

Босна и Херцеговина

Sud Bosne i Hercegovine

Суд Босне и Херцеговине

Predmet broj: S1 2 K 040400 22 Kž 5

Datum donošenja: 25.05.2022. godine

Pred Apelacionim vijećem u sastavu:

Sudija Amela Huskić, predsjednica vijeća

Sudija Redžib Begić, član vijeća

Sudija Staniša Gluhajić, član vijeća

**PREDMET TUŽILAŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE
protiv optužene**

Sene Hamzabegović

DRUGOSTEPENA PRESUDA

Tužilac Tužilaštva Bosne i Hercegovine:

Ćazim Hasanspahić

Branilac optužene:

Zlatko Ibrišimović, advokat iz Sarajeva

Broj: S1 2 K 040400 22 Kž 5
Sarajevo, 25.05.2022. godine

U IME BOSNE I HERCEGOVINE!

Sud Bosne i Hercegovine, Odjel II za organizovani kriminal, privredni kriminal i korupciju, u vijeću Apelacionog odjeljenja sastavljenom od sudije Amele Huskić, kao predsjednice vijeća, te sudija Redžiba Begića i Staniše Gluhajića, kao članova vijeća, uz sudjelovanje pravnog savjetnika Ivane Totić, u svojstvu zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optužene Sene Hamzabegović, zbog krivičnog djela Finansiranje terorističkih aktivnosti iz člana 202. stav 2. tačka b), u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, odlučujući o žalbi Tužilaštva Bosne i Hercegovine, izjavljenoj protiv presude Suda Bosne i Hercegovine broj S1 2 K 040400 21 K od 17.01.2022. godine, nakon održane javne sjednice vijeća, dana 25.05.2022. godine, u prisustvu tužioca Tužilaštva Bosne i Hercegovine, Ćazima Hasanspahića, branioca optužene Sene Hamzabegović, advokata Zlatka Ibrišimovića, a u odsutnosti uredno obavještene optužene Sene Hamzabegović, na osnovu člana 310. stav 1. u vezi sa članom 313. ZKP BiH, Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine, donio je slijedeću

P R E S U D U

Odbija se, kao neosnovana, žalba Tužilaštva Bosne i Hercegovine, te se prvostepena presuda Suda Bosne i Hercegovine broj: S1 2 K 040400 21 K od 17.01.2022. godine potvrđuje.

O b r a z l o ž e n j e

I. PRVOSTEPENA PRESUDA

1. Prvostepenom presudom Suda Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Sud BiH/Sud) broj S1 2 K 040400 21 K od 17.01.2022. godine, optužena Sena Hamzabegović je na osnovu člana 284. stav 1. tačka c) Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: ZKP BiH), oslobođena od optužbe da bi radnjama opisanim u izreci presude počinila krivično djelo Finansiranje terorističkih aktivnosti iz člana 202. stav 2. tačka b), u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: KZ BiH).

2. Istom presudom, a na osnovu člana 74. ZKP BiH, odlučeno je da se optuženoj vrata predmeti (mobilni telefoni marke Samsung S7, Hardware Pixel 3a, Samsung Galaxy S5), koji su privremeno oduzeti po potvrdi o privremenom oduzimanju predmeta Državne agencije za istrage i zaštitu BiH, broj: 16-17/1-85/21 od 11.05.2021.godine.

3. Takođe, na osnovu člana 189. stav 1. ZKP BiH optužena je oslobođena obaveze naknade troškova krivičnog postupka, te je odlučeno da isti padaju na teret budžetskih sredstava ovog Suda.

II.ŽALBA I ODGOVOR NA ŽALBU

4. Protiv navedene presude Tužilaštvo Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Tužilaštvo BiH/Tužilaštvo) je blagovremeno izjavilo žalbu, i to zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 297.stav 1. tačka k) ZKP BiH, povrede krivičnog zakona iz člana 298. tačka b) ZKP BiH i pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja iz člana 299. ZKP BiH, sa prijedlogom da Apelaciono vijeće Suda BiH žalbu uvaži, te pobijanu presudu preinači na način da optuženu Senu Hamzabegović oglasi krivom, ili da prvostepenu presudu ukine i odredi održavanje pretresa.

5. Branilac optužene Sene Hamzabegović, advokat Zlatko Ibrišimović dostavio je odgovor na žalbu Tužilaštva BiH sa prijedlogom da se ista odbije kao neosnovana.

III.JAVNA SJEDNICA VIJEĆA

6. Na osnovu člana 304. ZKP-a BiH, dana 25.05.2022. godine održana je javna sjednica vijeća Apelacionog odjeljenja, u prisustvu tužioca Tužilaštva BiH, Ćazima Hasanspahića, branioca optužene Sene Hamzabegović, advokata Zlatka Ibrišimovića, te u odsutnosti, uredno obavještene, optužene Sene Hamzabegović, a u skladu sa stavom 4. istog člana.

7. Tužilac je na javnoj sjednici izložio sadržaj žalbe, te izjavio da u potpunosti ostaje pri žalbenim navodima i prijedlozima.

8. Branilac optužene, advokat Zlatko Ibrišimović, je takođe izjavio da u potpunosti ostaje kod navoda i prijedloga iz odgovora na žalbu.

9. Nakon što je ispitalo pobijanu presudu u granicama istaknutih žalbenih prigovora, a u skladu sa odredbom člana 306. ZKP-a BiH, Apelaciono vijeće je donijelo odluku kao u izreci, iz slijedećih razloga:

IV. OPĆA RAZMATRANJA

10. Prije obrazloženja za istaknute žalbene prigovore, Apelaciono vijeće naglašava da je obaveza žalioaca da, u skladu sa odredbom iz člana 295. stav 1. tačke b) i c) ZKP BiH, u žalbi navede kako pravni osnov za pobijanje presude, tako i obrazloženje kojim potkrepljuje osnovanost istaknutog prigovora.

11. Budući da Apelaciono vijeće na osnovu odredbe člana 306. ZKP BiH presudu ispituje samo u granicama žalbenih navoda, obaveza je podnosioca žalbe da žalbu sastavi tako da ista može poslužiti kao osnova za ispitivanje presude. U tom smislu podnosilac žalbe mora konkretizovati žalbene osnove iz kojih pobija presudu, precizirati koji dio presude, dokaz ili postupak suda osporava, te navesti jasno i argumentovano obrazloženje kojim će potkrijepiti istaknuti prigovor. Samo paušalno označavanje žalbenih osnova, jednako kao i ukazivanje na navodne nepravilnosti u toku prvostepenog postupka, bez preciziranja na koji žalbeni osnov se podnosilac žalbe poziva, nije valjana osnova za ispitivanje prvostepene presude, zbog čega će Apelaciono vijeće neobrazložene i nejasne žalbene prigovore prima facie odbiti kao neosnovane.

V. ŽALBENI OSNOVI U SKLADU SA ČLANOM 297. ZKP BIH: BITNE POVREDE ODREDABA KRIVIČNOG POSTUPKA

12. U skladu sa članom 296. tačka a) ZKP BiH presuda se može pobijati zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka. Bitne povrede odredaba krivičnog postupka propisane su članom 297. ZKP-a BiH.

13. S obzirom na težinu i značaj počinjenih povreda postupka, ZKP BiH pravi razliku između onih povreda koje, ako se utvrdi da postoje, stvaraju neoborivu pretpostavku da su negativno uticale na valjanost izrečene presude (apsolutno bitne povrede) i povreda kod kojih se, u svakom konkretnom slučaju, ostavlja na ocjenu sudu da li je ustanovljena povreda postupka imala ili mogla imati negativan utjecaj na valjanost presude (relativno bitne povrede).

14. Apsolutno bitne povrede ZKP BiH taksativno su navedene u tačkama a) do k) stava (1) člana 297. ZKP BiH. Ukoliko bi Apelaciono vijeće našlo da postoji neka od ovih bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, obavezno je da, u skladu sa odredbom iz člana 315. stav (1) tačka a) ZKP BiH, ukine prvostepenu presudu, izuzev u slučajevima iz člana 314. stav (1) ZKP BiH.

15. Za razliku od apsolutnih, relativno bitne povrede nisu taksativno pobrojane u zakonu, već postoje u slučaju kada sud u toku glavnog pretresa ili prilikom donošenja presude, nije primjenio ili je nepravilno primjenio koju odredbu ZKP BiH, ali samo ukoliko je to bilo ili je moglo biti od utjecaja na zakonito i pravilno donošenje presude.

a. ŽALBA TUŽILAŠTVA BiH

➤ Član 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH – Izreka presude protivrječna razlozima presude

16. Pobijajući prvostepenu presudu po žalbenom osnovu bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH Tužilaštvo u žalbi ističe da je obrazloženje presude, posebno zaključci pretresnog vijeća u paragrafima 55., 59. i 60. u protivrječnosti sa odlukom tog vijeća da primjeni odredbu člana 284. stav 1) tačka c) ZKP BiH i optuženu Senu Hamzabegović oslobodi od optužbe, a posebno kada se imaju u vidu bitni elementi bića krivičnog djela za koje se optužena tereti.

17. Navedenu tvrdnju Tužilaštvo obrazlaže time da kada se ima u vidu zaključak prvostepenog vijeća iz paragrafa 59. po kojem je optužena znala da je njen suprug Muradif Hamzabegović pripadnik ISIL-a, te da mu je i nakon što ga je posjećivala u Siriji, nastavila slati novac, to po stavu Tužilaštva potvrđuje da je optužena bila svjesna u koju će svrhu taj novac biti upotrebljen, čime su ostvarena sva bitna obilježja bića krivičnog djela Finansiranje terorističkih aktivnosti iz člana 202. stav 2 tačka b) u vezi sa stavom 1. KZ BiH. Stoga Tužilaštvo smatra da su nalazi iz paragrafa 59. pobijane presude u suprotnosti sa izrekom, jer pretresno vijeće utvrđuje umišljajnu radnju i činjenicu da je optužena slala novac, znajući gdje se nalazi njen suprug Muradif Hamzabegović, izvlači suprotan zaključak i optuženu oslobađa optužbe, iako je postojala nesumnjivo utvrđena radnja izvršenja, kao i krivica optužene.

18. U kontekstu činjenica koje su od strane prvostepenog suda utvrđene, a imajući u vidu bitne elemente ovog krivičnog djela, Tužilaštvo ističe da se svijest i namjera optužene odnosi prije svega na finansiranje terorističkih organizacija, ali takođe i pojedinačnog teroriste, kako to zahtjeva navedena zakonska odredba, a što je suprotno odluci pretresnog vijeća.

19. Nadalje, žalbom se ističe da prvostepeni sud u paragrafu 60. presude nastoji relativizirati jasnu utvrđenu svijest i umišljaj optužene kada navodi da se samim podizanjem novca sa bankovnog računa i njegovim dostavljanjem Muradifu Hamzabegoviću u Siriju, ne može na pouzdan način zaključiti da je optužena to radila sa znanjem da će novac biti korišten za potrebe terorističkih organizacija ili grupa.

20. Imajući u vidu navedeno, Tužilaštvo smatra da su zaključci paragrafa 60. suprotni paragrafu 59., kao i dokazima koji su izvedeni na glavnom pretresu, te da se radi o dijametralno različitim stavovima, kojim prvostepeni sud pravi „akrobaciju“ kod utvrđenja da je neko ko je pripadnik ISIL-a i to znate, te mu pošaljete novac, a ne znate u koje svrhe će novac biti iskorišten.

21. Pored toga, Tužilaštvo ukazuje da kada se imaju navodi iz paragrafa 54. pobijane presude prema kojima pripadnost terorističkim formacijama, pored borbenih aktivnosti, podrazumijeva i sve druge civilne aktivnosti na teritoriji pod kontrolom paravojnih formacija, onda je po stavu Tužilaštva, to bila opšte poznata činjenica samoj optuženoj da će navedeni novac Muradif Hamzabegović iskoristiti u djelovanju terorističke organizacije.

b. Nalazi Apelacionog vijeća

22. Prije upuštanja u analizu žalbenih prigovora Tužilaštva ovo vijeće primjećuje da pod žalbenim osnovom bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k) ZKP prilikom obrazlaganja Tužilaštvo ukazuje i na navodnu protivrječnost u razlozima pobijane presude (par. 59. i 60. obrazloženja), a što ne može predstavljati istaknutu bitnu povredu odredaba krivičnog postupka, jer ta povreda postoji samo kod postojanja protivrječnosti u izreci presude, te između između izreke i razloga presude.

23. Analizirajući ove žalbene prigovore vijeće uočava da se njihova suština odnosi na ukazivanje na činjenice koje je prvostepeni sud na osnovu provedenih dokaza utvrdio, a posebno u paragrafu 59. presude, i to da je Muradif Hamzabegović bio pripadnik ISIL-a, te da je optužena kao njegova supruga, to mogla znati, zbog čega Tužilaštvo smatra, a nasuprot utvrđenju prvostepenog vijeća, da je optužena dostavljajući imenovanom novac, imala svijest gdje će taj novac biti upotrebljen, odnosno da je znala da će navedeni novac biti upotrebljen za aktivnosti terorističke organizacije ili pojedinačnog teroriste.

24. Dakle, iz ovakvih žalbenih prigovora proizilazi da je za Tužilaštvo utvrđenje prvostepenog suda da je optužena mogla znati (a ne znala, kako se navodi u žalbi) da je njen suprug Muradif Hamzabegović kojem dostavlja novac, pripadnik ISIL-a, dovoljno i za utvrđenje njene svijesti i namjere za počinjenje radnji koje su joj stavljene na teret predmetnom optužnicom, odnosno subjektivnog elementa predmetnog krivičnog djela koji podrazumijeva postojanje svijesti da će se novac ili druga sredstva koja se prikupljaju ili osiguravaju u cjelini ili djelimično upotrijebiti u terorističke svrhe.

25. Analizirajući ove žalbene prigovore, vijeće, nasuprot ovakvom stavu Tužilaštva, polazi od činjeničnog opisa optužnice kojom se optuženoj stavlja na teret da je: “učestvovala u prikupljanju i pružanju finansijske pomoći za potrebe državljanina Bosne i Hercegovine koji su boravili na ratištu u Siriji i Iraku, pa je tako, znajući da se lice Hamzabegović Muradif zajedno sa drugim državljanima BiH nalazi na ratištu u Siriji i učestvuje u aktivnostima i bori se na strani terorističkih grupa i organizacija i da novac koristi u te svrhe, istom prikupjala i omogućila korištenje, te osiguravala novčana sredstva, iako je znala da će novac upotrijebiti za potrebe terorističkih grupa i organizacija što je Muradif Hamzabegović i učinio djeleći tako primljeni novac u vidu plata drugim državljanima BiH koji su se borili na strani terorističkih grupa i organizacija i za kupovinu oružja, te u druge svrhe”. Za postojanje umišljaja na strani optužene, usljed ovako postavljenog činjeničnog stanja, nije bilo dovoljno samo dokazati da je njen suprug Muradif Hamzabegović bio pripadnik ISIL-a i da je ona to znala, kako se to žalbom potencira, te je u tom smislu pored navedenog Tužilaštvo, bilo u obavezi dokazati ovako postavljene činjenične navode iz optužnice.

26. Kod ovakvog činjeničnog opisa iz optužnice očigledno je da Tužilaštvo utvrđenje suda iz paragrafa 59. obrazloženja presude posmatra samo fragmentarno i pri tome zanemaruje kako navode iz činjeničnog opisa optužnice, tako i ostale razloge iz obrazloženja presude navedene u par. 63 i 64., prema kojima prvostepeni sud nalazi da je u konkretnom slučaju, pored naprijed navedenih utvrđenja (dakle, da je Muradif Hamzabegović pripadnik ISIL-a, i da je to optužena znala), bilo neophodno dokazati i znanje, odnosno svijest optužene da će tako dostavljeni novac biti korišten za finansiranje terorističkih formacija, kao i volju da na taj način učestvuje u radnji izvršenja krivičnog djela koje joj se stavlja na teret, a što Tužilaštvo u ovom postupku provedenim dokazima nije dokazalo. Takođe, pored toga, a kako se navodi u obrazloženju pobijane presude, bilo je potrebno dokazati i da je optužena u ime Muradifa Hamzabegovića „prikupljala“ novčana sredstva i tako priključeni novac nosila u Siriju gdje mu je isti predavala, što Tužilaštvo takođe provedenim dokazima nije uspjelo dokazati.

27. Kod ovako datih razloga iz obrazloženja pobijane presude potpuno je jasno da prvostepeni sud nalazi da Tužilaštvo na strani optužene nije dokazalo da je u potpunosti postupala na način opisan u optužnici, a posebno da je kod optužene postojala svijest da će novac koji je nesporno stavljala na raspolaganje svome suprugu Muradifu Hamzabegoviću biti korišten za potrebe pripadnika ISIL-a, odnosno finansiranje terorističke organizacije/pojedinačnog teroriste, i to upravo na način postavljen u optužnici u vidu plata državljanima BiH, kupovinu oružja, te u druge svrhe (koje tužilaštvo optužnicom ne precizira), te da time nije dokazano postojanje subjektivnog elementa bića krivičnog djela za koje se optužena tereti, a koje može biti počinjeno samo sa direktnim umišljajem.

28. Stoga, suprotno drugačijim prigovorima iz žalbe, ovo vijeće ne nalazi da postoji bilo kakva protivrječnost između izreke pobijane presude kojom je optužena zbog nedokazanosti svih odlučnih činjenica iz optužnice oslobođena od optužbe i razloga koji su u obrazloženju presude dati za takvu odluku.

29. Pored navedenog, ovo vijeće nalazi da ni žalbeni prigovori da je obzirom na utvrđenja suda u paragrafu 54. presude (da pripadnost terorističkim formacijama, pored borbenih aktivnosti, podrazumjeva i sve druge civilne aktivnosti na teritoriji pod kontrolom paravojnih formacija) optužena znala da će navedeni novac Muradif Hamzabegović iskoristiti u određenom djelovanju prema terorističkim organizacijama, ne mogu dovesti do drugačijeg zaključka ovog vijeća, posebno iz razloga što takvi navodi nisu predmet optužbe, odnosno nisu ni na koji način opisani u činjeničnom dijelu optužnice.

30. Iz navedenih razloga neosnovano se žalbom Tužilaštva BiH ukazuje da je prvostepeni sud počinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH.

VI. ŽALBENI OSNOV U SKLADU SA ČLANOM 299. ZKP BIH: POGREŠNO I NEPOTPUNO UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE

31. Prije analize konkretnih žalbenih prigovora po ovom žalbenom osnovu vijeće podsjeća da standard koji žalbeno vijeće treba primijeniti prilikom preispitivanja navodno pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog jeste utemeljenost. Žalbeno vijeće će prilikom razmatranja navodno pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja utvrditi da li bi jedan objektivan sud koji presuđuje u činjeničnim pitanjima došao do tog zaključka izvan razumne sumnje. Neće svaka činjenična greška biti razlog da žalbeno vijeće ukine presudu, nego samo ona greška koja je uzrokovala nepravilnu presudu, što se kvalifikuje kao krajnje nepravičan ishod sudskog postupka, kao u slučaju kada je optuženi osuđen usprkos nedostatku dokaza o biću krivičnog djela.

32. Prilikom ocjene da li je zaključak pretresnog vijeća bio opravdan žalbeno vijeće će krenuti od načela da se ne treba olako upuštati u narušavanje činjeničnog stanja koje je utvrdilo pretresno vijeće. Žalbeno vijeće ima na umu, kao opšte načelo da je zadatak da sasluša, provjeri i odmjeri dokaze izvedene na glavnom pretresu prvenstveno u nadležnosti pretresnog vijeća. Stoga žalbeno vijeće mora iskazati određeno uvažavanje u pogledu činjeničnog stanja koje je utvrdilo pretresno vijeće.

a) Žalbeni navodi Tužilaštva

33. Dajući razloge žalbe i po ovom žalbenom osnovu Tužilaštvo ističe da je prvostepeno vijeće zaključcima iz paragrafa 59. presude jasno utvrdilo umišljaj optužene, ali da je izvelo pogrešan zaključak u pogledu konačno utvrđenog činjeničnog stanja. Pored navedenog žalbom se ističe da prvostepeni sud u par. 69. presude navodi da je optužena sama tvrdila da je odlazila kod muža da bi dobila razvod, ali da takva tvrdnja nije potkrijepljena niti jednim drugim dokazom, kao i da prvostepeni sud nije pravilno cijenio stanje u Siriju u tom periodu, nemogućnost pristupa sudu ili drugim organima, jer da jeste mogao je zaključiti da u to vrijeme nije postojala ni vjerovatnoća da neko ode u Siriju i razvede brak. Nadalje, žalbom se tvrdi da se pravilnim tumačenjem poruke citirane u par.65. presude koju je optužena poslala licu Hafiza Hamzić, a odnosi se na zamjenu određenog novčanog iznosa za Muradifa Hamzabegovića, može zaključiti da je optužena u Siriju nije išla radi razvoda, već naprotiv da bi dogovarala određene transakcije i poslove za supruga. U tom smislu se navodi da prvostepeni sud propušta pravilno cijeniti činjenično stanje i uzeti u obzir da upravo u vrijeme kad ISIL i „Jabat Al Nusra“ kontrolišu navedeno područje, optužena odlazi u tri navrata u posjeti mužu, potom da mu stavlja na raspolaganje novac, te da sa naprijed pomenutim licem dogovara i novčanu transakciju, zbog čega prvostepeni sud izvlači pogrešan zaključak da optužena nije znala gdje će završiti novac koji stavlja na raspolaganje Muradifu Hamzabegoviću i potpuno pogrešno zaključuje da joj se može povjerovati da je razlog odlaska u Siriju bio razvod braka.

34. Pored navedenog u žalbi se naglašava da same činjenica da je optužena odlazila u tri navrata kod supruga u Siriju, u jeku ratnih dešavanja, svjedočeći da je na putu prolazila kroz rovove, te da joj je suprug rekao da ratuju protiv Bašar al Asada, kao i da je novac ostavljala na mjestima gdje joj je Muradif rekao da ostavlja, dovodi do zaključka da je jedina svrha zbog koje je optužena išla u Siriju stavljanje na raspolaganje novca pripadnicima terorističke organizacije ili grupe. Takođe, dovodeći navedeno u vezu sa iskazima svjedoka S1, A.DŽ. i Jahje Vukovića iz kojih proizilazi da im je poznato da je Muradif Hamzabegović imao novac, da je boravio na mjestu koji je kontrolisao ISIL, da je on prevodio lica preko granice, pa čak i davao novac da otkupi iz zarobljeništva zarobljene pripadnike te organizacije, jasno se da zaključiti za što je optužena Muradifu Hamzabegoviću slala novac i isti mu stavljala na raspolaganje.

35. Pored toga Tužilaštvo ističe i činjenice koje je u svom iskazu potvrdila optužena, a to je da je bankovne račune koji su navedeni u materijalnoj dokumentaciji, sa kojih je optužena podizala novac i konvertovala ga u Eure i stavljala na raspolaganje Muradifu, otvorio Muradif

Hamzabegović, te da su oboje imali pristup tome računu, kao i da je novac koji potiče od eksproprijacije nekretnina koji je takođe stavljala na raspolaganje suprugu, zajednički i da dio novca pripada i njoj, zbog čega je jasno da je novac koji je pripadao i optuženoj davala na raspolaganje Muradifu Hamzabegoviću, a iz kojih radnji se stiču obilježja i *prikupljanja* novca za potrebe Muradifa Hamzabegovića i djelovanje terorističke organizacije ili grupe.

b) Nalazi Apelacionog vijeća

36. Suprotno istaknutim žalbenim prigovorima, a po nalaženju ovog vijeća, prvostepeni sud je u obrazloženju pobijane presude dao jasne i u potpunosti prihvatljive razloge, na kojima temelji zaključke o odlučnim činjenicama, a do kojih zaključaka je došao svestranom ocjenom svih dokaza, izvedenih kako od strane Tužilaštva, tako i od strane odbrane, te da je nakon takve analize došao do pravilnog zaključka da izvedeni dokazi izvan svake razumne sumnje ne potvrđuju da je optužena počinila krivično djelo za koje se tereti optužnicom.

37. U tom smislu, cijeneći izvedene dokaze na okolnosti optužnice, vijeće nalazi da se neosnovano u žalbi ukazuje da je prvostepeni sud na osnovu provedenih dokaza Tužilaštva i njihovom pravilnom ocjenom mogao doći do drugačijeg utvrđenja. Obrazloženje pobijane presude sadrži razloge u vezi sa postojanjem sumnje za utvrđenje znanja, odnosno svijesti i namjere optužene da će novac, koji je nesumnjivo stavljala na raspolaganje suprugu, biti upotrebljen u finansiranju potreba terorističkih organizacija ili pojedinačnog teroriste. Stoga inkriminirajuće radnje optužene preduzete u cilju navodnog finansiranja terorističkih organizacija ostaju u sumnji, obzirom da nema jasnih i nedvosmislenih dokaza za takve tvrdnje optužbe, odnosno nema dodatnih potkrepljujućih dokaza na pojedine navode koje proizilaze iz iskaza svjedoka, te materijalnih dokaza, zbog čega je sud u konačnici primjenjujući princip *in dubio pro reo* oslobodio optuženu od optužbe.

38. Prije svega, a vezano za žalbeni prigovor koji se odnosi na utvrđenje suda iz paragrafa 59. presude, a vezi sa kojim prema stavu Tužilaštva prvostepeni sud pogrešno zaključuje utvrđeno činjenično stanje, vijeće nalazi da je osvrta na navedeni prigovor, dat u prethodnom dijelu presude koji se odnosi na žalbeni osnov bitne povrede odredaba krivičnog postupka, te ga u ovom dijelu nalazi nepotrebnim ponavljati.

39. Razmatrajući žalbeni prigovor u pogledu navoda prvostepenog suda sadržanih u par. 69. presude, a koji se odnose na navode iz iskaza optužene koje je dala na glavnom pretresu i to da je kod supruga odlazila da bi dobila razvod, vijeće nasuprot žalbenim tvrdnjama, nalazi da

se ne radi o bilo kakvom zaključku suda, niti iz obrazloženje presude proizilazi da je sud povjerovao optuženoj, niti da je takva tvrdnja u bilo kom smislu bila odlučna činjenica koja je dovela do oslobađajuće presude. U nedostatku konkretnih dokaza tužilaštva o razlozima odlazaka optužene u Siriju i o njenim aktivnostima, sud je to naveo kao jedan od mogućih razloga.

40. Vijeće ukazuje da je pravo optužene da iznosi svoju odbranu, u smislu da ista opovrgne navode optužbe ili objasni zašto se neki događaj desio i na koji način, a koja se u zavisnosti od potkrijepljenosti drugim dokazima, može prihvatiti ili ne, međutim teret dokazivanja je isključivo na tužilaštvu, koji za svaku svoju tvrdnju iz optužbe treba da ponudi jasne i nedvosmislene dokaze.

41. Nadalje, kada su u pitanju žalbeni prigovori vezani za sms poruku citiranu u par.65. presude, koju je optužena poslala licu Hafiza Hamzić, a odnosi se na zamjenu određenog novčanog iznosa, vijeće nalazi pravilnim zaključak prvostepenog suda da sadržaj poruke, u nedostatku drugih dokaza koji bi dalje rasvjetlili ove okolnosti, sam po sebi nema takvu dokaznu snagu da bi se, isključujući svaku razumnu sumnju, mogao izvesti zaključak o učešću optužene u prikupljanju novca za Muradifa Hamzabegovića.

42. Razmatrajući žalbene prigovore ovo vijeće je našlo pravilnom i ocjenu iskaza saslušanih svjedoka, posebno svjedoka S-1, Jahje Vukovića i A.DŽ, te nalazi da osim činjenica koje se odnose na samog Muradifa Hamzabegovića, njihovih saznanja o njegovoj ulozi i aktivnosti na području Sirije u inkriminisanom periodu, i na osnovu kojih iskaza je sud i utvrdio da je Muradif Hamzabegović, iako su u neku ruku njegove aktivnosti na tom području civilne prirode, ipak bio pripadnik ISIL-a, druge okolnosti o kojima su ovi svjedoci svjedočili, a tiče se okolnosti koje su ima poznate vezano za optuženu, da su čuli da je optužena boravila u posjeti suprugu u Siriji, kao i da je donosila određeni novac i stvari, nemaju potrebnu dokaznu snagu za potvrdu činjeničnih navoda optužbe.

43. Kada su u pitanju iskazi pomenutih svjedoka, po ocjeni ovog vijeća, prvostepeno vijeće pravilno primjećuje da niko od svjedoka optuženu ne poznaju niti su je ikada vidjeli, da o okolnostima o kojima su svjedočili vezano za optuženu nemaju nikakvih neposrednih saznanja, te kada se ima u vidu i način njihovih saznanja i vjerodostojnost izvora takvih saznanja, sud na pouzdan način ne može zaključiti da je optužena donosila novac Muradifu Hamzabegoviću u Siriju, a posebno da je znala da će isti bio namjenjen za potrebe terorističke organizacije, u vidu plata borcima državljanima BiH, kupovinu naoružanja i sl.

44. Nadalje, vijeće primjećuje da Tužilaštvo kroz određene objektivne okolnosti koje se tiču broja odlazaka optužene na područje Sirije i stanja na tom području, odnosno da u periodima kada ona tamo odlazi traju sukobi, kao i da to područje kontrolišu snage ISIL-a i „Jabat Al Nusra“, tvrdi da to sve ukazuje da je svrha zbog koje je optužena išla u Siriju je upravo stavljanje na raspolaganje novca pripadnicima terorističke organizacije. Međutim, vijeće nalazi da sud prilikom ocjene dokaza i donošenju svojih zaključaka u svakom slučaju uzima i određene objektivne okolnosti koje su se desile ili postoje u datom vremenu i prostoru, ali takve okolnosti mogu biti samo potkrepljujući element i same za sebe ne mogu biti osnov za donošenje osuđujuće presude.

45. Na kraju, nasuprot žalbenim prigovorima, da su računi sa kojih je optužena skidala novac, kao i novac od eksproprijacije nekretnina zajednički, što znači da novac koji je stavljala Muradifu Hamzabegoviću, pripada i njoj, iz kojih radnji se stiču obilježja i “prikupljanja” novca, vijeće nalazi da prikupljanje u kontekstu krivičnog djela Finansiranje teroristički aktivnosti iz člana 202. KZ BiH, podrazumjeva skupljanje sredstava iz drugih izvora odnosno od drugih osoba u cilju pomaganja i omogućavanja terorističke aktivnosti. Dakle, radi se o situacijama kada osoba od više izvora/osoba prikuplja sredstva u te svrhe, što u konkretnom nije slučaj. Ovo vijeće podržava stav prvostepenog suda da niti jedan izvedeni dokaz ne ukazuje da je optužena učestvovala u prikupljanju novčanih sredstava za finansiranje aktivnosti paravojnih formacija u Siriji, te da ovakve tvrdnje Tužilaštvo svojim dokazima nije učinilo čak ni vjerovnim.

46. Slijedom navedenog, vijeće nalazi da se predmetnom žalbom neosnovano prigovara navodnim manjkavostima u pobijanoj presudi, pokušavajući da preko određenih nedovoljno jakih dokaza i objektivnih okolnosti iz kojih proizilaze određene indicije ojača svoj prijedlog, te u konačnici izdejsvuje osuđujuću presudu, pri čemu apsolutno zanemaruje da je prvostepeni sud takav način ocjene dokaza iznio u pobijanoj presudi, ali je u konačnici potpuno ispravno napravio distinkciju između dokaza koji na očigled pružaju osnov za osuđujuću presudu i standarda koji se moraju s tim primjeniti, ne dozvoljavajući da subjektivizacija osjećaja krivice prevlada neophodnost poštovanja procesnih garancija optužene.

47. Iz navedenih razloga ovo vijeće nalazi da prvostepeni sud pravilno zaključuje da na osnovu provedenih dokaza van razumne sumnje nije dokazano da je optužena počinila krivično djelo za koje se terete, te se stoga žalbom Tužilaštva prvostepena presuda neosnovano pobija i zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

VII. ŽALBENI PRIGOVORI PO ŽALBENOM OSNOVU POVREDE KRIVIČNOG ZAKONA IZ ČLANA 298.STAV 1.TAČKA B) ZKP BIH

a) Žalbeni navodi Tužilaštva

48. Žalbom Tužilaštva se prvostepena presuda pobija i po žalbenom osnovu povrede Krivičnog zakona, pri čemu se ta povredi izvodi iz tvrdnje o pogrešno i nepotpuno utvrđenom činjeničnom stanju naglašavajući da su utvrđenja suda iz par. 59. pobijane presude dovoljna da se zaključi da je kod optužene postojao umišljaj, a time i krivica za krivično djelo za koje se optužnicom tereti.

49. U prilog navedenom stavu u žalbi se potenciraju utvrđenja iz par.49. pobijane presude po kojima je optužena u tri navrata putovala u Siriju u posjetu svome mužu Muradifu Hamzabegoviću, te da je imala punomoć za podizanje novca iz banke i činila ga dostupnim svome mužu, pa kada se to dovede u vezu sa provedenim dokazima, prema stavu Tužilaštva iznesenom u žalbi, nesumnjivo je da je optužena počinila radnje izvršenja krivičnog djela za koje se optužnicom tereti, i to tako što je stavljala na raspolaganje novac Muradifu Hamzabegoviću, pripadniku ISIL-a, a pri tome znajući, odnosno da je mogla znati da će novac biti iskorišten za djelovanje Muradifa Hamzabegovića u okviru ISIL-a i Al Nusra fronta.

b) Nalazi Apelacionog vijeća

50. Prije analize žalbenih prigovora po ovom žalbenom osnovu ovo vijeće podsjeća da je zakonska inkriminacija iz člana 202.stav 2 tačka b) u vezi sa stavom 1. KZ BiH kojom je propisana kazna zatvora od najmanje tri godine za onog " *ko na bilo koji način, neposredno ili posredno, dâ ili prikupi ili na drugi način osigura sredstva: ... b) znajući da će, u potpunosti ili djelimično, biti upotrijebljena za izvršenje krivičnih djela iz stava (1) ovog člana od terorističkih organizacija ili pojedinačnih terorista*" uvedena Zakonom o izmjeni Krivičnog zakona BiH objavljenim u Službenom glasniku BiH, broj 22/15, a koji je stupio na snagu 24.03.2015.godine i koji u odnosu na ranije važeći predstavlja nepovoljniji zakon time što proširuje zonu krivične odgovornosti i finansiranje terorističkih aktivnosti ne samo terorističkih organizacija, već i pojedinačnih terorista.

51. Prema stipulaciji citirane zakonske odredbe, kao i odredbi Međunarodne konvencije o sprečavanju finansiranja terorizma¹, koja je ustvari osnov same inkriminacije, jasno je da je subjektivni element nesumnjivo inkorporiran u tu odredbu i da se na tom elementu posebno insistira. Stoga je osim radnji izvršenja koje se odnose na osiguranje sredstava za potrebe terorističkih aktivnosti, neophodno dokazati i umišljajno postupanje u pogledu znanja izvršioca da će sredstva biti iskorištena u te svrhe. Dakle, djelo postoji ako učinilac *zna* da će se data ili prikupljena sredstva upotrijebiti za učinjenje krivičnog djela od strane terorističkih organizacija ili pojedinačnog teroriste. Prema tome, znanje te činjenice je bitno obilježje ovog krivičnog djela. Kod ovakvog zakonskog određenja žalbena tvrdnja da je za postojanje umišljaja bilo dovoljno utvrditi da je optužena mogla znati u koje svrhe će novac biti iskorišten, pokazuje se potpuno neosnovanom.

52. Kako Tužilaštvo povredu Krivičnog zakona, kako je to naprijed konstatovano, izvodi iz teze o pogrešno ili nepotpuno utvrđenom činjeničnom stanju, a koji žalbeni prigovori su ocijenjeni neosnovanim, samim tim proizilazi i zaključak da se neosnovano žalbom prvostepena presuda pobija i zbog povrede Krivičnog zakona.

53. Iz svih navedenih razloga valjalo je na osnovu člana 313. ZKP BiH žalbu Tužilaštva BiH odbiti kao neosnovanu i prvostepenu presudu potvrditi.

Zapisničar:

Pravni savjetnik

Ivana Totić

PREDSJEDNIK VIJEĆA

SUDIJA

Amela Huskić

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ove presude žalba nije dozvoljena.

¹ Međunarodna konvencija o suzbijanju finansiranja terorizma usvojena je od Generalne skupštine Ujedinjenih naroda 9.12.1999. godine. Predsjedništvo BiH je odluku o njenoj ratifikaciji donijelo 26.3.2003. godine. Konvencija je objavljena u „Službenom glasniku BiH“, Međunarodni ugovori, br.3/2003.